

Kultūros paveldo objektų individualių apsaugos
reglamentų išdavimo taisyklių
2 priedas

KULTŪROS PAVELDO OBJEKTO INDIVIDUALAUS APSAUGOS REGLAMENTO TVIRTINIMO AKTAS

2024-03-08 Nr. IRKS-2
(data)

Kaunas
(tvirtinimo vieta)

Tvirtinu Lietuvos partizanų vadavietės, unikalus kodas 33152, individualų apsaugos
reglamentą

Parengimo data: 2024-03-

Rengėjas (-ai): Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Kauno teritorinio skyriaus
vyr. specialistė Laura Tarbūnienė

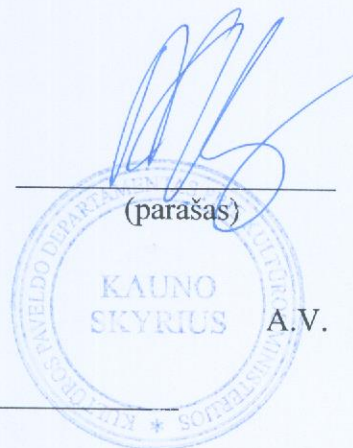
Apsaugos zona (pažymėti) :

<input type="checkbox"/>	laikinei nenustatoma apsaugos zona
<input type="checkbox"/>	nenustatomas fizinės apsaugos pozonis
<input checked="" type="checkbox"/>	nenustatomas vizualinės apsaugos pozonis

Apsaugos zonos ir jos pozonių ribų plano techninį rengimo darbą atliko: Kultūros paveldo
departamentas prie Kultūros ministerijos

Prie tvirtinimo akto pridedama: Kultūros paveldo objekto individualus apsaugos reglamentas, 5
lapai

Kultūros paveldo departamento
prie Kultūros ministerijos
Kauno teritorinio skyriaus
vyr. specialistė pavaduojanti vedėja
(tvirtinančiojo pareigos)



Asta Naureckaitė
(vardas, pavardė)

Kultūros paveldo objektų individualių apsaugos
reglamentų išdavimo taisyklių
1 priedas

PATVIRTINTA

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros
ministerijos Kauno teritorinio skyriaus
vyr. specialistė pavaduojanti vedėja

(pareigų pavadinimas)

Asta Naureckaitė

2024 m. kovo 8 d. tvirtinimo aktu Nr. IRKS-2

KULTŪROS PAVELDO OBJEKTO INDIVIDUALUS APSAUGOS REGLAMENTAS

2024-03-08
(data)

Nr.

IRKS-3

Kaunas
(parengimo vieta)

I. BENDRIEJI DUOMENYS

1. Bendrieji kultūros paveldo objekto duomenys¹:

1.1. pavadinimas, unikalus kodas Kultūros vertybių registre (toliau – Registras)
Lietuvos partizanų vadavietė, unikalus kodas 33152

1.2. adresas Raseinių rajono sav., Ariogalos sen., Daugėliškių k.

1.3. įrašymo į Registrą teisės aktas (priėmęs subjektas, data, Nr.) Kultūros paveldo departamento
prie Kultūros ministerijos pirmosios nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos 2011-02-08 aktas
Nr. KPD-RM-1587

1.4. inicijavimo skelbti saugomu teisės aktas (priėmęs subjektas, data, Nr.) Kultūros paveldo
departamento prie Kultūros ministerijos direktoriaus 2022-12-28 įsakymas Nr. J-326 „Dėl inicijavimo
Lietuvos partizanų vadavietę (unikalus kodas Kultūros vertybių registre 33152) skelbti valstybės
saugoma”

1.5. skelbimo saugomu teisės aktas (priėmęs subjektas, data, Nr.) Lietuvos Respublikos
kultūros ministro 2023-11-27 įsakymas Nr.: IV-905 „Dėl nekilnojamojo kultūros paveldo objekto (vietos)
paskelbimo valstybės saugomu“

1.6. skelbimo kultūros paminklu teisės aktas (priėmęs subjektas, data, Nr.) _____

1.7. unikalus žemės sklypo Nr. (jeigu registruotas Nekilnojamojo turto registre) 4400-1464-5370
(miško žemės sklypo kuriame yra kultūros paveldo objektas)

¹Įrašomi duomenys, žinomi individualaus apsaugos reglamento sudarymo metu. Su pasikeitusiai 1.4, 1.5, 1.8, 1.9 punktuose nurodytais duomenimis valdytojai viešai ir nemokamai susipažįsta Kultūros vertybių registro duomenų bazėje interneto adresu: <http://kvr.kpd.lt/heritage>

1.8. unikalus statinio Nr. (jeigu registruotas Nekilnojamojo turto registre)

1.9. yra kito kultūros paveldo objekto apsaugos zonoje (kultūros paveldo objekto pavadinimas, unikalus kodas)

1.10. vertingosios savybės ar saugomos dalys ir elementai užfiksuoti ir teritorijos ribos apibrėžtos/nustatytos

(kultūros paveldo objekto apskaitos dokumento pavadinimas, data, Nr., sudaręs/patvirtinęs subjektas)
Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos penktosios nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos 2023-10-30 aktu Nr.:KPD-KP-3114; Lietuvos partizanų vadavietės apibrėžtų teritorijos bei apsaugos zonų ribų planu, sudarytu Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos 2023-10-30

1.11. už apsaugą atsakinga institucija (pavadinimas, centrinės buveinės ar padalinio adresas)

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Kauno teritorinis skyrius, Rotušės a. 29, LT-44033, Kaunas

II. PAVELDOSAUGOS REIKALAVIMAI

2. Kultūros paveldo objekto tvarkymo sąlygos:

2.1. Bendrieji paveldosaugos reikalavimai:

Lietuvos partizanų vadavietės apsaugos tikslas - viešajam pažinimui ir naudojimui. Kultūros paveldo objektui ir jo teritorijai nustatomas tausojamojo naudojimo saugojimo režimas.

2.2. Pagrindiniai kultūros paveldo objekto tvarkymo principai:

Lietuvos partizanų vadavietės istorinio vertingųjų savybių pobūdžio išsaugojimas, vertingųjų savybių išryškimas.

Tvarkybos darbų tikslas – sudaryti sąlygas dabarties ir ateities kartoms nekilnojamąjį kultūros paveldą pažinti ir juo naudotis, išsaugant nustatytą sudėtį ir apimtį, išryškinti kultūrinės vertės požymius – kultūros paveldo objekto ir jo teritorijos vertingąsias savybes, išsaugoti kultūros paveldo objekto ir jo teritorijos gerą fizinę būklę.

Gali būti taikomi tvarkybos darbai: taikomieji tyrimai, remontas, avarijos grėsmės pašalinimas, konservavimas, restauravimas, tvarkybos darbų planavimas ir projektavimas. Tvarkybos darbų tikslas – garantuoti gerą fizinę istorinės vietos būklę ir praktinį naudojimą, leidžiantį išsaugoti šios kultūros vertybės teritoriją ir vertingas dalis bei elementus, atskleisti istorinės vietos kultūrinę vertę, išsaugoti ir atkurti vertingas dalis bei elementus, eksponuoti juos. Atliekami tik vertingų dalių bei elementų konservavimo, restauravimo ir atkūrimo darbai. Kartu šalintinos nevertingos dalys bei elementai - medžiaginiai ir struktūriniai svetimkūniai, iš esmės keičiantys konkrečios kultūros vertybės sudėtį, apimtį, struktūrą, istorinę funkciją, menkinantys jos kultūrinę vertę: gamtinių erozinių procesų liekanos (nuošliaužų pado pakopos, tarpinės terasos, salpos ir kita), savavališki kasiniai (perkasos, grioviai, duobės, kauburiai, pylimai ir kita), savaiminiai želdiniai, įdubos, įgriovos, konkrečiai kultūros vertybei netinkantys statiniai, įranga (keliai, takai ir kita), inžineriniai tinklai, dirbamos žemės plotai.

Tvarkymo darbai parenkami pagal tvarkymo režimus, atsižvelgiant į kultūros paveldo objekto kultūrinę vertę, fizinę būklę ir autentiškumą. Tvarkybos darbai atliekami gavus Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos išduotą leidimą atlikti tvarkybos darbus. Konservavimo, restauravimo darbai atliekami pagal Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos patvirtintas sąlygas, programas ar projektus ir gavus šio departamento leidimą. Konservavimo, restauravimo atliekami ir jų projektai rengiami tik pagal tyrimų duomenis. Remonto ir avarinės grėsmės pašalinimo darbai atliekami pagal Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos suderintus projektus. Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos, derindamas ir išduodamas leidimą remonto, avarinės grėsmės

pašalinimo darbams, privalo pareikalauti kartu atlikti būtinus tyrimo, konservavimo ar restauravimo darbus.

Kultūros paveldo objekto vertingosios savybės - bunkerio vietos, bei saugomo reljefo tvarkyba galima pagal projektinę dokumentaciją, pagal atliktų tyrimų duomenis, suderinus projektą ir gavus atitinkamą leidimą darbams atlikti, teisės aktų nustatyta tvarka.

Kultūros vertybių registre nurodyta, kad „vadavietėje pastatytas tipinis paminklas, partizanų archyvo radimvietėje yra informacinis ženklas“. Vadovaujantis apibrėžtų teritorijos bei apsaugos zonų ribų planu, paminklas ir informacinis ženklas pažymėti kaip teritorijoje esantys kiti objektai.

2.3. Vertybės teritorijos tvarkymo principai:

Kultūros paveldo objektas saugomas kartu su jo teritorija – šios kultūros vertybės užimamu ir su ja funkciškai, kompoziciškai ar istoriškai susijusiu žemės plotu. Visi tvarkybos darbai vykdomi išsaugant teritoriją, nepažeidžiant nustatytų vertingųjų savybių.

2.3.1. Reikalavimai žemės darbams:

- vadovaujantis PTR 2.13.01:2022 „Archeologinio kultūros paveldo tvarkyba“ 7.7. punktu, jeigu numatoma vykdyti žemės judinimo darbus, Lietuvos partizanų vadavietės teritorijoje būtina atlikti archeologinius tyrimus;

- draudžiama veikla, galinti daryti neigiamą poveikį kultūros paveldo objekto vertingosioms savybėms bunkerio vietai, saugomam reljefui;

- kultūros paveldo objekto Lietuvos partizanų vadavietės teritorijoje draudžiama vykdyti žemės ūkio veiklą, rauti medžius, jų kelmus, ar atlikti kitus veiksmus kurie galėtų judinti gruntą, pažeisti saugomą reljefą;

- jei atliekant žemės judinimo, tvarkybos, statybos ar kitokius darbus aptinkama archeologinių radinių ar nekilnojamojo daikto vertingųjų savybių, valdytojai ar darbus atliekantys asmenys apie tai privalo pranešti savivaldybės paveldosaugos padaliniiui.

2.3.2. Reikalavimai statinių ar įrenginių statybai teritorijoje:

- galimas statinio (bunkerio) atstatymas, perstatymas ar remonto darbai vadovaujantis archeologiniais, istoriniais, ikonografiniais ir kitais tyrimais, naudojant specialias technologijas, analogiškas autentiškoms medžiagas, bei konstrukcijas;

- galimas esamų priėjimo takų remontas ir naujų priėjimo takų iš natūralių medžiagų įrengimas, nepažeidžiant vertingųjų savybių, parenkant vietas, mažiausiai veikiančias vertybės aplinką;

- gali būti įrengiamos paminklinės lentos, nekilnojamosios kultūros vertybės informaciniai stendai arba kultūros paveldo objekto ir jo apsaugos zonos riboženkliai ir kiti statiniai ir (ar) daiktai, skirti vertingosioms savybėms pažymėti ar parodantys, kad teritorija yra saugoma kaip nekilnojamoji kultūros vertybė. Šie statiniai ir (ar) daiktai gali būti keičiami ar statomi nauji tik gavus už kultūros paveldo apsaugą atsakingos institucijos pritarimą projektui ar numatomi veiklai teisės aktuose nustatyta tvarka;

- kultūros vertybės teritorijoje visi inžinerinės infrastruktūros įrengimo (takai, apšvietimas) ir teritorijos tvarkybos darbai gali būti vykdomi tik suderinus su institucija, atsakinga už kultūros paveldo apsaugą.

2.3.3. Reikalavimai kultūros paveldo objekto teritorijos apželdinimui:

- teritorijoje augantys želdiniai turi būti prižiūrimi ir tvarkomi pagal miškotvarkos projektus ir kitus miško tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus. Kultūros paveldo objekto teritorijoje draudžiama įveisti naujus želdinius kurie savo šaknimis galėtų pakenkti kultūros paveldo objekto vertingosioms savybėms – saugomam reljefui, bei bunkerio vietai.

2.4. Kultūros paveldo objekto priežiūros sąlygos:

Priežiūros tikslas - išsaugoti gerą fizinę kultūros paveldo objekto, jo vertingųjų savybių ir teritorijos būklę. Palaikyti tinkamą sanitarinę būklę, išvengti kultūros paveldo objekto, bei jo vertingųjų savybių kitimo ir vandalizmo. Priežiūros darbai turi būti atliekami nepažeidžiant vertingųjų savybių, vadovaujantis LR Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu.

Savininkas privalo leisti Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos, savivaldybės paveldosaugos padalinio, taip pat Valstybinės kultūros paveldo komisijos nariams ir pareigūnams ar jų

įgaliotiems specialistams apžiūrėti kultūros paveldo objektą, fiksuoti kultūros paveldo objekto būklę. Sudaryti LR Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo ir kitų įstatymų reikalavimus atitinkančias sąlygas visuomenei lankyti ir pažinti nekilnojamąją kultūros vertybę. Leisti už apsaugą atsakingai institucijai kultūros paveldo objektą ženklinti tipinėmis ir (ar) individualiai sukurtomis lentomis ir rodyklėmis.

2.4.1. Objekto valdytojas ar savininkas (-ai) gali savarankiškai atlikti:

- priežiūros darbus: atlikti apžiūrą, valyti, šalinti taršos šaltinius, šalinti savaiminius augalus, teritorijoje šienauti žolę ir genėti medžius, valyti šiukšles, šalinti taršos šaltinius, ištaisyti nedidelius reljefo defektus nepažeidžiant vertingųjų savybių, išslinkusius ar iškritusius dangos ir reljefo tvirtinimo elementus pakeisti naujais, jeigu jie nėra vertingos dalys bei elementai;

- atlikti statinių ir jų liekanų priežiūros darbus (atlikti apžiūrą, valyti; šalinti (iškirsti) medžius, krūmus, augančius ant statinių ir jų liekanų, ištaisyti nedidelius medžiagos defektus, grąžinti į pirmąją vietą ir įtvirtinti išslinkusius ar iškritusius elementus, jeigu jie nėra vertingos dalys bei elementai);

- atlikti želdinių priežiūros darbus (atlikti apžiūrą, šalinti iš želdinių sausuolius, vėjavartas, vėjalaužas, snieglauzas, šalinti (iškirsti) menkaverčius medžius ir krūmus nepažeidžiant objekto vertingųjų savybių, valyti ir gydyti atskirų medžių kamienus ir šakas, genėti atskirus medžius ir retinti krūmus, sodinti medžius, krūmus ir kitus želdinius atskiruose biokonstrukciniuose plotuose, išlyginti pievų ir vejų paviršius, regeneruoti atskiras vietas nepažeisiant objekto vertingųjų savybių);

- atlikti nuolatinę objekto fizinės būklės ir vertingųjų savybių priežiūrą;

- įgyvendinti apsaugos techninių priemonių įrengimo (apsauginių stogų (stogelių), skydų ar kitokių uždengimo priemonių, skirtų apsaugojimui nuo atmosferos poveikio, įrengimo) ir kitus neatidėliotinus saugojimo darbus;

- pranešti už apsaugą atsakingai institucijai apie nekilnojamajai kultūros vertybei iškilusią grėsmę, kurios pašalinti nepajėgia arba neturi reikiamos kvalifikacijos ir leidimo.

2.5. Kultūros paveldo objekto naudojimo sąlygos:

Naudojant kultūros paveldo objektą, turi būti išsaugota autentiška jo teritorija, vertingos dalys bei elementai, sudarytos sąlygos juos eksponuoti.

Kultūros paveldo objektas - Lietuvos partizanų vadavietė, jo teritorija gali būti naudojama pažinimo tikslais.

2.5.1. Kultūros paveldo objekto jo teritorijoje draudžiama:

- ieškoti naudingųjų iškasenų ir jas kasti;

- gaminti, sandėliuoti sprogstamąsias, degiąsias, chemiškai aktyvias, aplinką teršiančias medžiagas;

- įrengti sąvartynus, deginti šiukšles;

- naudoti dinaminio, vibracinio poveikio priemones;

- niokoti vejas, rauti medžius, kelmus;

- pažeisti kultūros paveldo objekto - Lietuvos partizanų vadavietės vertingąsias savybes;

- kultūros paveldo objekto artimoje aplinkoje statyti statinius kurie aukščiau, apimtimi ar išraiška nustelbtų Kultūros paveldo objektą, pakenktų šio kultūros paveldo objekto kraštovaizdžiui;

- įrenginėti reklamas ar stendus, kurios savo dydžiu ar išraiška nustelbtų kultūros paveldo objektą;

- sodinti želdinius, kurių šaknys galėtų pakenkti kultūros paveldo objekto saugomam reljefui;

- naikinti ar kitaip žaloti nekilnojamųjų kultūros vertybių ir jų aplinkos autentiškumą bei jų vertingąsias savybes, registruotas Kultūros vertybių registre;

- saugomo objekto teritorijoje draudžiama statyti statinius, kurie dėl savo aukščio, apimties ar išraiškos būdo arba formos nustelbtų nekilnojamąsias kultūros vertybes arba trukdytų jas apžvelgti, naikinti ar kitaip žaloti paminklines lentas, nekilnojamąsias kultūros vertybes informacinius stendus arba kultūros paveldo objektų ar vietovių teritorijos ir jų apsaugos zonos riboženklis ir kitus statinius ir (ar) daiktus, skirtus vertingosioms savybėms pažymėti ar parodančius, kad teritorija yra saugoma kaip nekilnojamoji kultūros vertybė. Šie statiniai ir (ar) daiktai gali būti keičiami ar statomi nauji tik gavus už kultūros paveldo apsaugą atsakingos institucijos pritarimą projektui ar numatomai veiklai Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme, Statybos įstatyme ar kultūros ministro nustatyta tvarka;

- neištirtose saugomo objekto teritorijos dalyse draudžiama vykdyti darbus, nesusijusius su jų priežiūra ir konservavimu, atidengti autentiškas netirtas saugomas dalis ar elementus. Šiems darbams vykdyti turi būti gautas institucijos, atsakingos už kultūros paveldo apsaugą, leidimas, išduotas Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme nustatyta tvarka;

- saugomo objekto teritorijoje Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme, Statybos įstatyme, Teritorijų planavimo įstatyme, Žemės įstatyme ar kultūros ministro nustatyta tvarka negavus už kultūros paveldo apsaugą atsakingos institucijos pritarimo (derinimo) projektui ar numatomi veiksmai, draudžiama formuoti ir pertvarkyti žemės sklypus, keisti žemės sklypų naudojimo būdą (būdus), užstatymo tankį, intensyvumą, užstatymo tipą, statyti statinius ir įrenginius, keisti jų aukštį, keisti upių vagas, keisti esamus ir įrengti naujus vandens telkinius, keisti reljefą, įrengti naujus ar plėsti esamus karjerus, sodinti vertingąsias savybes užstosiančius želdinius.

3. Kultūros paveldo objekto apsaugos zonos ir pozonių paveldosaugos reikalavimai (įrašyti jeigu laikinai nenustatoma apsaugos zona ar nenustatomas fizinės ar vizualinės apsaugos pozonis):

Kultūros paveldo objektui nustatytas apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis – 153 kv. m.

Teritorijoje kurią apima apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis draudžiama veikla, galinti fiziškai pakenkti kultūros paveldo objekto vertingosioms savybėms. Draudžiama: statyti statinius, kurie dėl savo aukščio, apimties ar išraiškos būdo arba formos nustelbtų nekilnojamąsias kultūros vertybes arba trukdytų jas apžvelgti; naikinti ar kitaip žaloti paminklines lentas, nekilnojamąsias kultūros vertybės informacinius stendus arba kultūros paveldo objektų ar vietovių teritorijos ir jų apsaugos zonos riboženklis ir kitus statinius ir (ar) daiktus, skirtus vertingosioms savybėms pažymėti ar parodančius, kad teritorija yra saugoma kaip nekilnojamoji kultūros vertybė. Šie statiniai ir (ar) daiktai gali būti keičiami ar statomi nauji tik gavus už kultūros paveldo apsaugą atsakingos institucijos pritarimą projektui ar numatomi veiksmai Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme, Statybos įstatyme ar kultūros ministro nustatyta tvarka. Kultūros paveldo objekto apsaugos nuo fizinio poveikio pozonyje ir artimoje kultūros paveldo objekto aplinkoje nerekomenduojami miško kirtimo darbai.

Viešajam pažinimui ir naudojimui saugomo objekto teritorijoje, vietovėje ir (ar) jų apsaugos zonose, LR Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme, Statybos įstatyme, Teritorijų planavimo įstatyme, Žemės įstatyme ar kultūros ministro nustatyta tvarka negavus už kultūros paveldo apsaugą atsakingos institucijos pritarimo (derinimo) projektui ar numatomi veiksmai, draudžiama:

1) saugomo objekto teritorijoje ir vietovėje – formuoti ir pertvarkyti žemės sklypus, keisti žemės sklypų naudojimo būdą (būdus), užstatymo tankį, intensyvumą, užstatymo tipą;

2) saugomo objekto teritorijoje, vietovėje ir jų apsaugos zonose: statyti statinius ir įrenginius, keisti jų aukštį, keisti upių vagas, keisti esamus ir įrengti naujus vandens telkinius, keisti reljefą, įrengti naujus ar plėsti esamus karjerus, sodinti vertingąsias savybes užstosiančius želdinius; įrengti komercines reklamas, lauko antenas ir kitus techninius įrenginius kultūros paveldo objekto artimoje aplinkoje.

PRIEDAI: _____

Kultūros paveldo departamento
prie Kultūros ministerijos
Kauno teritorinio skyriaus vyr. specialistė
(reglamentą parengusio pareigos)


paršas)

A.V.

Laura Tarbūnienė
(vardas, pavardė)